

17 בספטמבר, 2008

מוזיאון ארץ-ישראל, תל-אביב

השופטת (בדימוס) דליה דורנר

דברים בכנס הענקת אות אומ"ץ 2008

תמצית

היום בו כינסה אותנו תנועת אומ"ץ לציון מלחמתה בשחיתות הוא יום עצוב למדינת ישראל, שמורשתה בעת הקמתה היתה הצניעות.

מנהיגיה לא הורישו לצאצאיהם דבר, מנהיג שבנה לעצמו בית נזרק ממפלגתו בבושת פנים, וזכורה בדיחה על מנהיג שהחזיק בקופתה של המדינה אך לא ידע דבר על הנאות החיים ודרש להוסיף סודה ליינ צרפתי משובח שהוגש לו.

היום, בקרב מנהיגינו מצויים מומחים גדולים לחיים הטובים, לעתים על חשבון הציבור, ושר אוצר עומד לדין בעבירות גניבה, והוא אינו היחיד מקרב ההנהגה.

שחיתות שלטונית מסוכנת למדינה יותר מאויב חיצוני. מתפשטת היא עד אשר חודרת למערכות האכיפה ואז חונקת ומפוררת את המדינה.

במדינתנו יש שחיתות בשלטון, אך היא אינה מדינה מושחתת. שכן, מנגנונים משטריים נקיים משחיתות, עיתונות חוקרת וגופים אזרחיים ובהם תנועת אומ"ץ נלחמים בה.

ניסיונות שנעשו בשנים האחרונות על ידי עיתונאים מסוימים ועורכי דין יקרנים ליצור דעת קהל נגד מנגנוני האכיפה בטענה על טהרנות יתר ועל הפרעה לפעולת

השלטונות הנבחרים על ידי ביקורת עליהם אם על ידי מבקר המדינה ואם באמצעות ביקורת שיפוטית על רשויות השלטון, לשמחתנו לא השיגו את מטרם, אם כי הצליחו לגרום נזק לא מועט. אך גילויים מתמשכים של מעשי שחיתות חמורים מלווים בביקורת הנחקרים ותומכיהם המחזיקים במשרות רמות על מנגנוני האכיפה גרמו לתגובת נגד. היום נראה כי הציבור מאס בהתנהגות המושחתת והנהנתנית של בעלי שורה העושים שימוש במשרותיהם לרווח אישי וקבוצתי כאילו היה זה הנכס הפרטי שלהם. ואולי עדים אנחנו לניצנים של תרבות פוליטית הדוחה פוליטיקאים מושחתים.

כאמור מנגנוני האכיפה במדינה נקיים הם משחיתות. ברם, העולם כולו איננו משפט. ודאי לא משפט פלילי. ולצידו חייבות להתקיים נורמות אתיות. אין לקבל טענות אלה התוקפים את המערכת המשפטית וטוענים כנגד התערבותה, אך במקביל נאחזים בקרנות המשפט הפלילי, בחזקת החפות ובדרישה להוכחת האשמה מעבר לכל ספק סביר. זאת, כדי להמשיך לשמור על מעמדם ומשרותיהם ומתעלמים הם מהפרת נורמות אתיות.

אנחנו מדינה דמוקרטית. אני מאמינה בדעת קהל – ולפעולת העמותות הפועלות נגד השחיתות ודורשות מנהל תקין ושוויון בפני החוק, ובהן אומ"ץ, חשיבות עליונה. בגדר פעילות זאת נדרשת עמידה בפרץ, גילוי מעשי השחיתות, והגנה מפני מניפולציות של השלטון.

אך היום 60 שנה לאחר הקמת המדינה, ראוי הוא גם להצביע על מחצית הכוס המלאה, על הישגי המדינה שלנו, על כך שהקמנו מדינה שעל אף בעיותיה טוב לחיות בה. על התושבים ממדינות שהשתתפו ברציחת עמנו המבקשים לחיות בישראל בשל רמת החיים שבה, תוך העזרות במסמכים מזויפים בהם טוענים הם לסבים יהודים. אכן האירוניה של ההיסטוריה.

אני מאמינה כי יש תקווה לעמנו ולמדינתנו, כי יגיע היום שבו מפלגה שבין מועמדיה יהיו פוליטיקאים מושחתים תפסיד בבחירות, ואזי נגבר גם על השחיתות, ויתקיימו דבריו של ישעיהו הנביא:

ואשיבה ידי עליך ואצרף כבר סיגין ואסירה
 כל בדיליך; ואשיבה שפטיך כבראשונה
 ויעצין כבתחילה אחרי כן יקרא לך עיר
 הצדק קריה נאמנה: ציון במשפט תפדה
 ושביה בצדקה:

דד/806